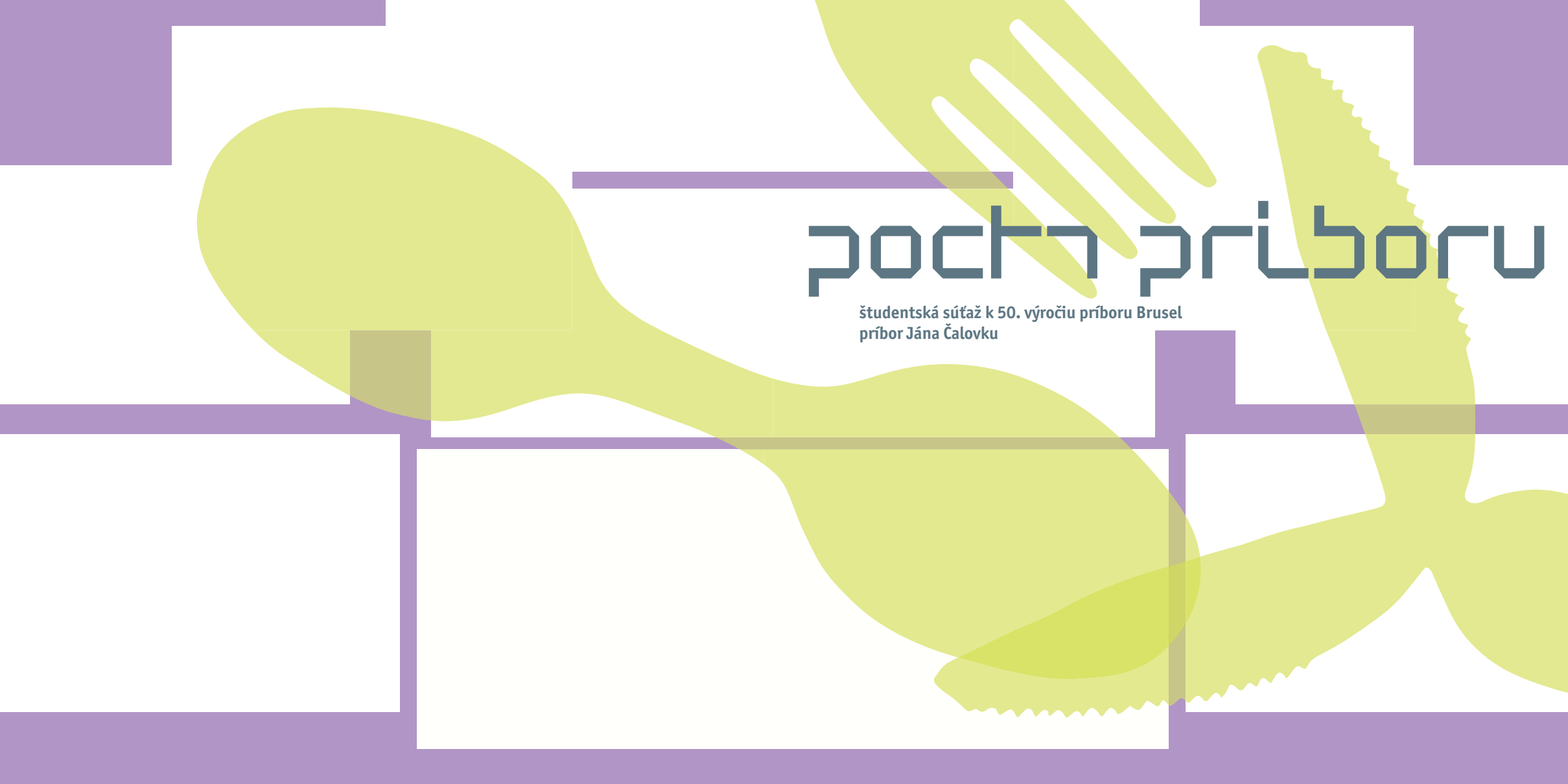

pocta príboru

študentská súťaž k 50. výročiu príboru Brusel
príbor Jána Čalovku

pochť

príboru

študentská súťaž k 50. výročiu príboru Brusel
príbor Jána Čalovku

Organizátori

- Slovenské centrum dizajnu
- Berndorf Sandrik Hodruša Hámre
- Súkromná stredná umelecká škola (Súkromné SOU umeleckoremeselné) Hodruša Hámre

Verejná neanonymná súťaž pre stredné umelecké
a vysoké školy s výučbou dizajnu bola vyhlásená
v apríli 2008, vyhodnotená v októbri 2008

50 rokov príboru...

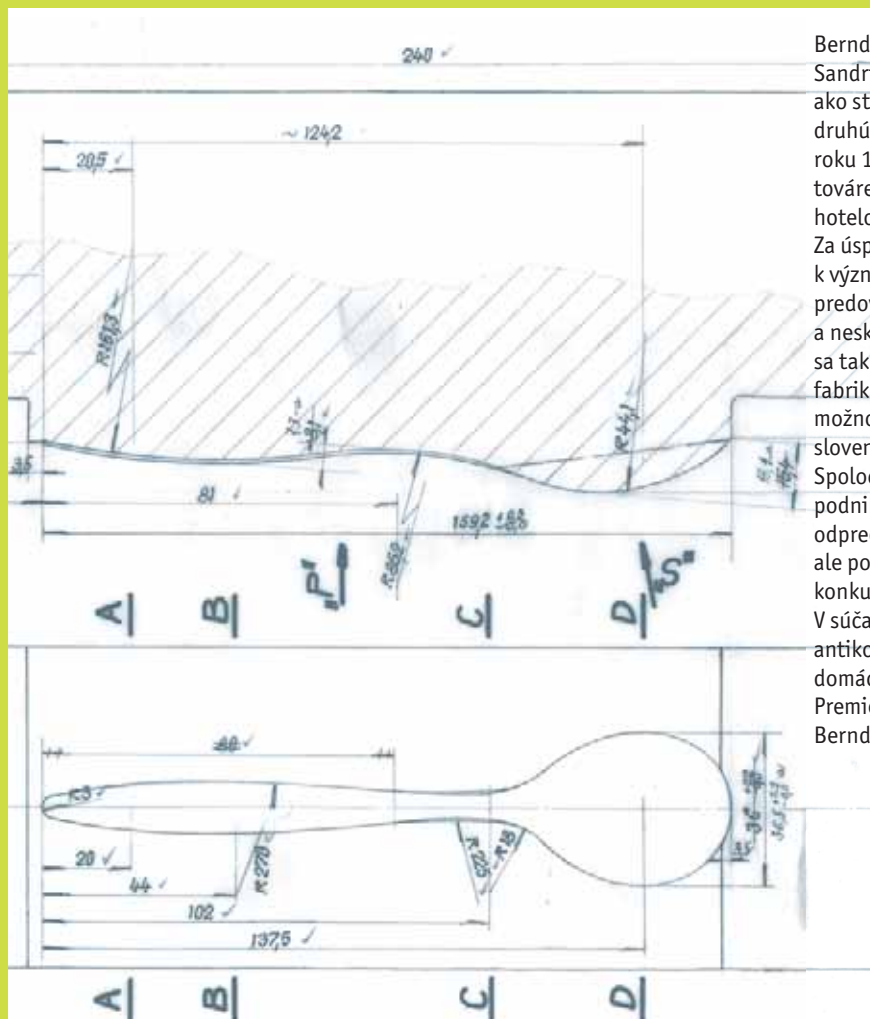
50. výročie príboru Brusel je príležitosť na oslavu a upozornenie na jeden z mála slovenských dizajnových produktov, ktorý sa vyrába nepretržite už polovicu storočia. Rozhodli sme sa, že usporiadame súťaž pre študentov vysokých a stredných umeleckých škôl. Nie náhodou sme sa orientovali práve na najmladšiu generáciu. Narážame na problém, že študenti umeleckých škôl si často myslia, že u nás nevznikli zaujímavé slovenské výrobky, že tu nič nebolo. Problém je skôr v tom, že nemajú ako a kde spoznať aj túto časť našej kultúrnej histórie. Súťaž aj výstava Pocta príboru je pre nás jednou z možností, ako na takéto predmety a ich tvorcov upozorniť a zároveň podporiť záujem študentov dizajnu o náročnú dizajnérsku tému príboru.

Súťaž sme vypísali v januári 2008 a prihlásilo sa do nej viac ako 100 súťažiacich, ale nakoniec porota posudzovala 63 autorov. Súťaž bola rozdelená do dvoch kategórií A – Príbor ako súčasť stolovania a B – Voľné stvárnenie témy príbor. Päť členná porota v zložení: Ing. Štefan Janček – riaditeľ Berndorf Sandrik, Roman Ficek, dizajnér, Tono Bendis, dizajnér, Ľubica Pavlovičová, redaktorka Designum a Katarína Hubová, riaditeľka SCD, hodnotila osobitne práce stredoškolských študentov a zvlášť práce študentov vysokých škôl. Do druhého kola postúpilo z kategórie A 12 a z kategórie B 13 prác. Porota udelila 6 cien a 4 pochvaly. Najvyšším ocenením pre najlepšiu návrh funkčného príboru je realizácia prototypu príboru vo firme Berndorf Sandrik v Hodruši-Hámroch. Toto ocenenie získal študent VŠVU v Bratislave Ján Michalisko. Blahoželáme!

Katarína Hubová | október 2008

Berndorf Sandrik

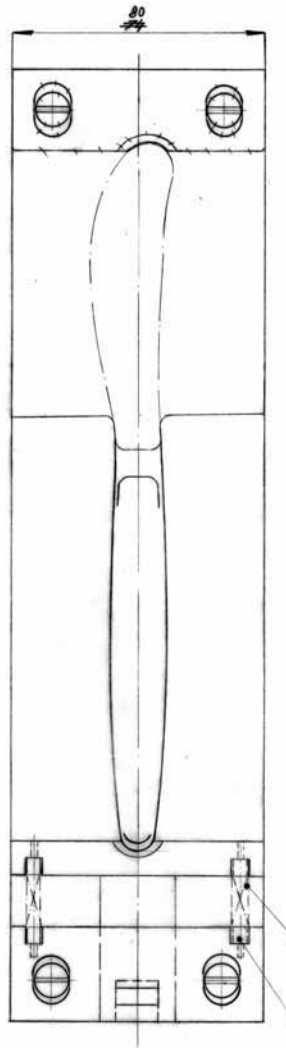
Berndorf Sandrik je pokračovateľom hodrušskej tradície výroby príborov, ktoré Sandrik v minulom storočí preslávili. Ak spomíname históriu, treba sa vrátiť viac ako sto rokov do minulosti, keď v roku 1844 založili v Berndorfe v Rakúsku druhú fabriku na výrobu predmetov zo striebra v Európe a o 51 rokov neskôr roku 1895 bola v Hodruši-Hámroch postavená na pozemku Jána Sandrika továreň Sandrik. Skoro po založení fabriky sa začalo s výrobou príborov a neskôr hotelového riadu, ktorý značku Sandrik preslávil po celej Európe. Za úspechom stojí vždy človek. Nositelia tradície, minulí aj súčasní, sa hlásia k významnej osobnosti Jána Peterku, ktorému Sandrik vďačí za skvelé úspechy predovšetkým po roku 1900. Získal Zlatú medailu na svetovej výstave v Paríži a neskôr ako riaditeľ fabriky začal s výrobou príboru z alpaky. Príbor zo Sandriku sa tak dostal hádam do každej domácnosti na Slovensku. Na konci 50. rokov sa fabrika spojila s menom dizajnéra Jána Čalovku. Ako zamestnanec firmy mal možnosť navrhovať stolovacie prvky a skvelé príbory, ktoré sú prínosom pre slovenský dizajn, ale aj históriu Sandriku. Spoločensko-politické zmeny po roku 1989 priniesli pre mnohé existujúce podniky neprekonateľné problémy. Vedenie Sandriku sa rozhodlo v roku 1991 odpredať časť svojej výroby. V hodrušskej doline však výroba príborov zostala, ale pod značkou Berndorf Sandrik. Uzavrela sa tak história dvoch konkurenčných vyše storočných značiek na výrobu príborov. V súčasnosti má Berndorf Sandrik vo svojom sortimente asi 30 druhov antikorových príborov od moderných až po tradičné strieborné, ktoré zdobia domácnosti rôznych významných osobností. Okrem príboru pod názvom Premiér, ktorý sa vyrába nepretržite už 120 rokov, je stálicou v sortimente firmy Berndorf Sandrik príbor Brusel z roku 1958 od Jána Čalovku.

VONKAJŠIE HRANY
KALIT' H_{RC} 50 ± 2

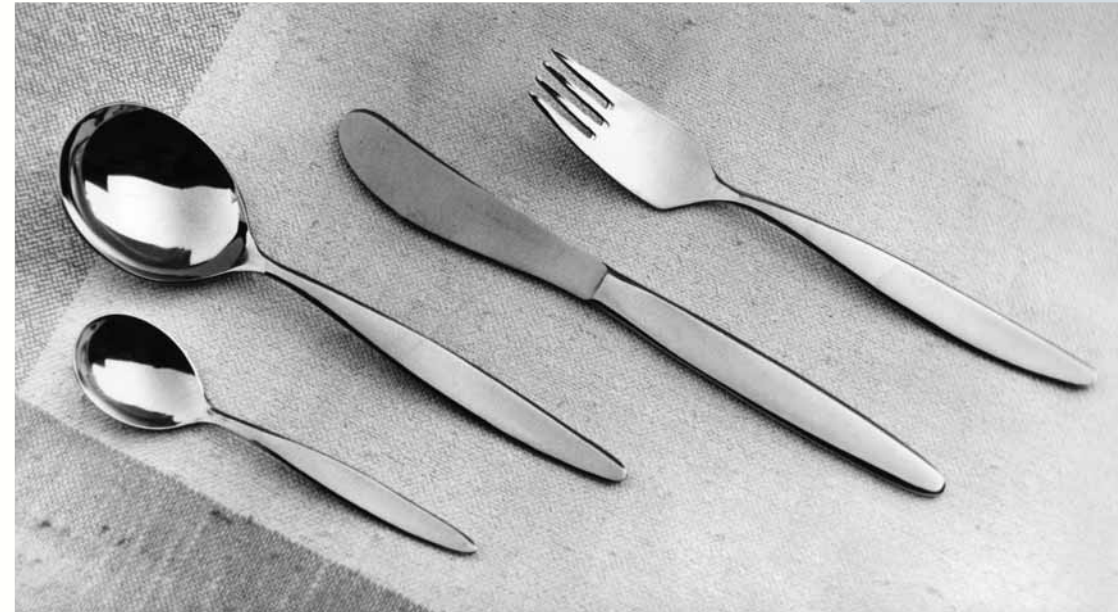
Ján Čalovka a jeho Brusel

V nie dlhej histórii slovenského dizajnu 20. storočia má Ján Čalovka (1936) osobitné postavenie pre širokú škálu produktov, ktoré navrhol a ktoré sa sériovo vyrábali a používali. Jeho práca od konca 50. rokov minulého storočia pre rôzne firmy dala slovenskému dizajnu špecifické črty a profesionálnu kvalitu. Z jeho dielne pochádza aj jediný pôvodný produkt, ktorý bol na trhu nepretržite 50 rokov a desaťročia ovplyvňoval kultúru stolovania v slovenských domácnostiach a reštauráciách. Príbor Brusel prišiel na trh v roku 1958 a dostal meno po meste, kde sa v tom roku konala Svetová výstava Expo '58, ktorá sa stala symbolom otvorenia sa komunistického Československa Európe a svetu, aj keď za limitovaných a z dnešného pohľadu kuriózných podmienok. Československo zaujalo v Bruseli svet svojím umením a kultúrou – pavilón dostal ocenenie za riešenie – ale väčší význam mala táto účasť pre domáce prostredie. Bola osviežujúcim dúškom pre umelecký a kultúrny život. To bolo aj dôvodom, prečo svoj nový príbor nazval Ján Čalovka Brusel. Príbor Brusel vznikol na pôde Sandriku, továrni s vynikajúcou a dlhodobou tradíciou výroby postriebreňého a alpakového stolovacieho riadu. Koncom 50. rokov továreň vyrábala servírovacie náčinie, hrnce a misy, čiastočne podľa tradičných vzorov a čiastočne upravované. Ján Čalovka v roku 1958 ako zamestnanec továrne už dva roky poznával materiály a technológie výroby kovového riadu. Štátnu objednávku na príbor riešil vytvorením celkom nového návrhu, v ktorom využil svoje dovtedajšie skúsenosti. Výroba príboru sa začala bez problémov, ale prvé hodnotenia nákupcov, vtedy „sortimentárov“, ktorí zásobovali obchody v celej republike, boli nepriaznivé – príbor bol podľa nich „neestetický“, príliš „moderný“ a odmietali ho. Prvá strojárenská výstava v Brne, kde sa príbor predstavil verejnosti, však rozhodla inak. Príbor sa ľuďom páčil, a to sa prejavilo vysokým počtom objednávok. Výroba sa naplno rozbehla. Príbor sa dočkal niekoľkých variantov a vyrábala sa aj vo verzii pre deti. Napriek tomu, že sa počas nasledujúcich desaťročí menil vkus ľudí a životný štýl, technické zázemie výroby a napokon spoločenské zmeny v 90. rokoch radikálne zmenili situáciu podniku a značky Sandrik, dodnes príbor nájdeme v ponuke predajní. Uvádza sa, že z tohto príboru sa vyrobilo už 40 miliónov kusov.

Príbor Brusel, familiárne nazývaný „päťdesiatosmička“, je rozmermi „malý“ dizajn v porovnaní s veľkým priemyselnými celkami, ktoré Ján Čalovka v neskorších rokoch navrhol a realizoval. Stojí na začiatku jeho profesionálnej dráhy a nesie typické znaky jeho dizajnerskej práce postavenej na súhre výtvarnej, technickej a konštrukčnej zložky. Príbor – tento intímny predmet pre človeka poľudšťuje dobu, ktorá nás kvôli politickým okolnostiam ťaží, ale aj napriek tomu je súčasťou našej histórie.

Adriena Pekárová

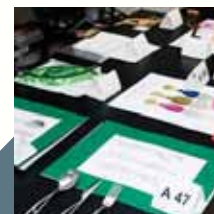

Príbor Brusel z prvej vyrobenej série, 1958

Ján Čalovka (1936, Drženice, okr. Levice)

1951 – 1952 učňovské roky v továrni Sandrik Dolné Hámre
 1952 – 1956 štúdium na SSUP v Bratislave (prof. J. Chovan, V. Vilhan, F. Moravčík)
 1956 – 1970 pracuje ako dizajnér v podniku Sandrik Hodruša-Hámre
 1973 – 1978 pracuje ako dizajnér v Inštitúte priemyselného designu v Bratislave
 1956 – 1997 pracuje pre rôzne priemyselné podniky: Sandrik Hodruša-Hámre, Kovosmalt Fiľakovo, Kveta Nová Baňa, OPP Dolné Hámre, Vagónka Poprad, Strojárne Piesok, Elitex Nitra, Závody 29. augusta Partizánske, URKOP Partizánske, Exunaco Pukanec, Slovenské lodenice Komárno, ZŤS Vyhne, Východoslovenské strojárne Košice,
 1974 Cena CID Vynikajúci výrobok roka
 1992 – 1995 pôsobí ako pedagóg na Strednom odbornom učilišti strojárskom v Hodruši-Hámroch
 2005 Cena Ministra kultúry SR v rámci súťaže Národná cena za dizajn
 Žije v Pukanci

Hlavná cena
JAN MICHALISKO | Dotyky, postriebrená meď
 VŠVU Bratislava, pedagóg Karol Weisslechner

Autor sa inšpiroval pri výbere dekoru príboru
 odtlačkami, ktoré zanechávajú prsty na hladkých
 vyleštených plochách a povýšil ich na výtvarný prvok.
 Takto výtvarne stvárnený príbor nesie charakter
 osobného odkazu. Použitie odtlačkov prstov
 konkrétnej osoby pridáva príboru emotívny rozmer.
 Porota ocenila spojenie funkčného a estetického
 hľadiska a možnosť sériovej výroby.

Príbor nesie jasný multikultúrny odkaz na základe spojenia rukovätí v podobe paličiek s tvarmi lyžičky, vidličky a noža. Porotu zaujala čistota a vysoká úroveň výtvarného a estetického spracovania návrhu, ako i kvalita remeselného spracovania detailov.

1. miesto

BARBORA HAINZOVÁ

Šmak, postriebrená mosadz
VŠVU Bratislava, pedagóg Karol Weisslechner

2. miesto

JOZEF TURLÍK

Zahryzni sa!, kov
STU Bratislava, pedagóg Peter Varga

Porota hodnotila zaujímavý koncept na základe vizualizácie. Ocenila predovšetkým jednoduchý dizajn s netradičným a vtipným dekorom „odtlačku zubov“ po zahryznutí.

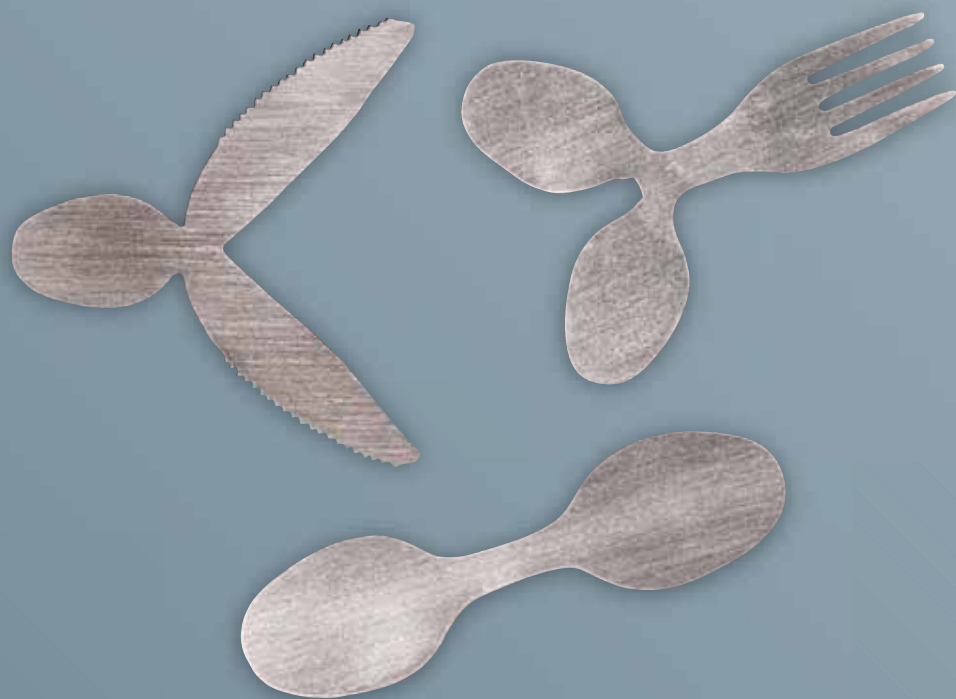
Návrh príboru bol vyvíjaný v spolupráci s Berndorf Sandrik. Porota ocenila zachovanie funkčnosti príboru pri použití výrazného dekoru, ktorý vizuálne maximálne odľahčil kovové rukoväte. Porotu zaujala aj tvarová rozmanitosť jednotlivých kusov príboru pri zachovaní jednotného výtvarného štýlu.

3. miesto
ANITA PRUŽINCOVÁ, JÁN TEŤÁK
 Silas, príbor v modernom stvárnení, kov
 SSUŠ Hodruša – Hámre,
 pedagogička Tatiana Feldsamová

pochvala
JANA JANOTKOVÁ | Príbor, HPS
 ŠÚV J. Vydru Bratislava, pedagóg Martin Hartiník

Koncept príboru sa vyznačuje minimalistickým tvarovým riešením, ktorého nositeľom je asymetria. Porota ocenila, že príbor – lyžica je vyhovujúca hlavne pre ľavákov.

Porota ohodnotila vtipnú nie prvoplánovú inšpiráciu príborom pri tvorbe šperku – brošne. Tvarové riešenie síce pripomína časť príboru, ale štylizácia umožňuje širšie ideové uplatnenie. Celková prezentácia zdôraznila ironizujúci podtón.

1. miesto
LUCIA BARTKOVÁ

Hybrid, kov
VŠVU Bratislava, pedagóg Karol Weisslechner

2. miesto
ZUZANA REMŠÍKOVÁ
Kolekcia doplnkov pre XY, kov, lyžičky, vidličky
SUŠ Trenčín, pedagogička Katarína Balážová

Porotu zaujala kolekcia šperkov z reálnych vidličiek a malých lyžičiek a ich výtvarné spracovanie ohýbaním do funkčných náušnic, spony, brošne.

Zaujímavo remeselne riešený funkčný príbor s gravírovanými nápismi je výtvarným prínosom medzi súťažnými návrhmi.

3. miesto

ANDREA ĎURIANOVÁ

Príbor pre Beroslava, sklo, kov
VŠVU Bratislava, pedagóg Karol Weisslechner

pochvala

ANTAL JERÁBEK

Príbor pre cudzinca, kov – nerez, hliník
SSUŠD Bratislava, pedagóg Peter Fašanok

Zaujímavý a inovatívny prínos do spektra rôznych náradí na jedenie.

Tvarovo viacúčelové kompaktné riešenie pre náhodné stravovanie s iným spôsobom krájania, napichovania a pitia.

Porota ocenila sochársky - figurálne riešenie témy.
Štylizácia figúr je vizuálne inšpirovaná príborom.

pochvala
ANDREJ LÍŠKA
Hostia, kov, kameň | SSOU Hodruša – Hámre,
pedagóg Daniel Chovanec

pochvala
ŠTEFAN HERCEG
Dekoračný a servírovací stolík, nerez, sklo, oceľ
SSOU Hodruša – Hámre, pedagóg Ľubomír Debnár

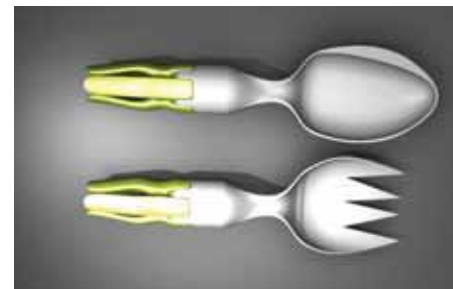
Porota ocenila snahu konkrétne výtvarne riešiť
„Poctu príboru“ – Jána Čalovku – Brusel.

- ▲ **ZUZANA TRIZULJAKOVÁ**
Upside – down, kov
STU Bratislava, pedagóg Peter Paliatka
- ◀ **SAMUEL RIHÁK**
Príbor, plast
VŠVU Bratislava, pedagóg František Burian
- ◀ **BARBORA TOBOLOVÁ**
Príbor-ka, nehrdzavejúca oceľ
STU Bratislava, pedagóg Peter Paliatka
- ◀ **IVANA LENČÁKOVÁ**
Príbor s dekorom Braillovho písma, kov
TU Košice, pedagóg Tíbor Uhrín

- ▲ **MARIÁN GOMBALA**
Party, kombinovaný materiál
TU Zvolen, pedagógovia Marián Ihring,
René Baďura, Štefan Schneider
- ▶ **LUKÁŠ PRIEČKO**
Štúdiá príboru, kombinovaný materiál
TU Zvolen, pedagógovia Marián Ihring,
René Baďura, Štefan Schneider
- ▶ **PETER HODBOD**
„Bufetácky“ príbor, kombinovaný materiál
TU Zvolen, pedagógovia Marián Ihring,
René Baďura, Štefan Schneider
- ▶ **BEÁTA BUCHTOVÁ**
Detský príbor, guma, kov
TU Zvolen, pedagógovia Marián Ihring,
René Baďura, Štefan Schneider

▲ **JANA VOZÁRIKOVÁ, ROGER STUHL**
Sany, príbor v modernom stvárnení, kov
SSUŠ Hodruša – Hámre,
pedagogička Tatiana Feldsamová

◀ **DALIBOR MAREK**
Marcelle, kombinovaný materiál
TU Zvolen, pedagógovia Marián Ihring,
René Baďura, Štefan Schneider

◀ **PETER KOMJÁTI**
Bany, antikor, striebro
SUŠ Košice, pedagogička Michaela Kzmášová

◀ **VERONIKA FIGUROVÁ**
Wevinka, striebro
SUŠ Košice, pedagogička Michaela Kozmášová

▲ **IGOR WAWREK**
Regniť, kov, plast
ŠÚV Košice, pedagogička Ľudmila Benková

► **MIROSLAVA MIHALČINOVÁ**
Detský príbor, guma, plast
ŠÚV Košice, pedagogička Ľudmila Benková

► **JANA JARABÁ**
Puzzle, drevo, hliník
SUŠ Trenčín, pedagogička Katarína Blážová

► **KRISTÍNA KOTRASOVÁ**
„Papátka“, naplavené drevo, drôt, moduriť
SUŠ Trenčín, pedagogička Katarína Balážová

▲ **DÁVID TÓTH**

Príbor, hliník, HPS | ŠÚV J. Vydru
Bratislava, pedagóg Martin Hartiník

◀ **MARIÁN KOPIN**

Štúdia príboru, mahagónová dyha
ŠÚV J. Vydru Bratislava,
pedagóg Martin Hartiník

◀ **PETER SAJKALA**

Príbor, hliník
ŠÚV J. Vydru Bratislava,
pedagóg Martin Hartiník

◀ **PETER ZDRAVECKÝ**

Príbor, plast | ŠÚV J. Vydru Bratislava,
pedagóg Martin Hartiník

▲ **DANIEL GINIČ**

Príbor s drevenými rúčkami, hliník, mahagón
ŠÚV J. Vydru Bratislava, pedagóg Martin Hartiník

► **IVANA AMBRUŠOVÁ**

Detský príbor, plexisklo, penová podložka
ŠÚV J. Vydru Bratislava,
pedagóg Martin Hartiník

► **SAMUEL KRAMÁR**

Príbor, hliník | ŠÚV J. Vydru Bratislava,
pedagóg Martin Hartiník

► **IVAN TURZA**

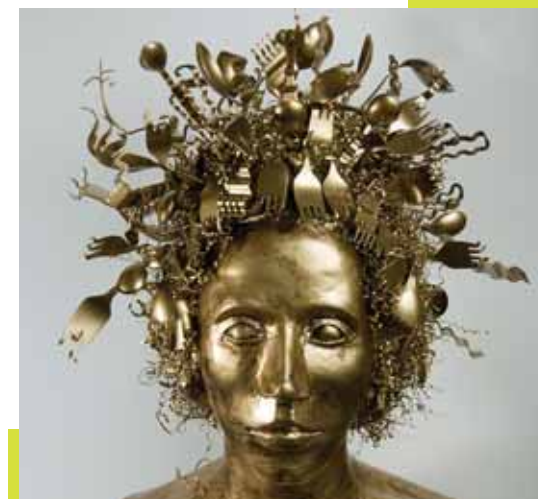
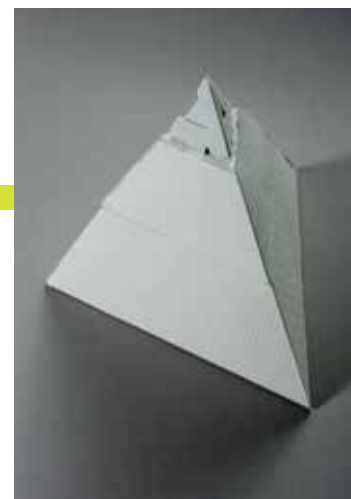
Skladací príbor, plast
STU Bratislava, pedagóg Peter Varga

- ▲ **MÁRIA KOVÁROVÁ**
Lyžička so „slamkou“, kov, plast
STU Bratislava, Peter Paliatka
- ▲ **MÁRIA BALIOVÁ**
Lyžička vyrezaná z fľaše, plast, kov
STU Bratislava, pedagóg Peter Paliatka
- ▲ **LUCIA UHERKOVÁ**
Fast food set, plast
STU Bratislava, pedagóg Peter Paliatka
- ◀ **JANA SRNCOVÁ**
Am I hot? Or not?, kov
STU Bratislava, pedagóg Tomáš Nagy

- ▲ **ŠTEFAN NOSKO**
Steak, stojan na príbor, HPS, polyester,
drevo | VŠVU Bratislava,
pedagóg František Burian
- ▲ **DARIA UDALOVÁ**
Sea Shell Spoon, mušle, bambus
STU Bratislava, pedagóg Peter Paliatka
- ▲ **KATARÍNA REPKOVÁ**
Stojan – lyžička, vidlička, nôž, kov
STU Bratislava, pedagóg Marián Drugda
- **EVA GAJDOŠOVÁ**
Jedlý príbor, kov, plast, cesto
STU Bratislava, pedagóg Peter Paliatka

- ▲ **PETER HAŠŠO**
Príbor pre cudzinca, hliník
SSUŠD Bratislava,
pedagóg Peter Fašanok
- ◀ **PETER CHOVANEC**
Príbor pre cudzinca, plast, kov
SSUŠD Bratislava, pedagóg Peter Fašanok
- ◀ **DUŠAN AMRICH**
Príbor pre cudzinca, kov, plast, drevo
SSUŠD Bratislava, pedagóg Peter Fašanok
- ◀ **JÁN JUTKO**
Príbor pre cudzinca, kov
SSUŠD Bratislava, pedagóg Peter Fašanok

- ▲ **PAVLÍNA HOMOLOVÁ**
Príbor pre cudzinca, drevo, kov
SSUŠD Bratislava, pedagóg Peter Fašanok
- **IVANA KRIŠŠÁKOVÁ**
Siréna, nerez, sklo, meď
SSOU Hodruša- Hámre,
pedagóg Ľubomír Debnár
- **DOMINIKA GARANČOVSKÁ**
Pocia príboru, kov, antikor, drevo, PVC
SUŠ Košice, pedagogička Michaela Kozmášová
- **ALEXANDRA GAŠPARÍKOVÁ**
Príbor pre cudzinca, kov
SSUŠD Bratislava, pedagóg Peter Fašanok

- ▲ **PETER GREGOR**
Lovu zdar, kov, parožie | SSOU Hodruša – Hámre, pedagóg Peter Michalík
- ▲ **VERONIKA ZELEZNÍKOVÁ**
Veľkou lyžicou, extrudovaný polystyrén
SUŠ Trenčín,
pedagogička Katarína Balážová
- ◀ **BORIS MATEJOVIČ**
Nápojový lístok, nerez, plexisklo, sklo, mosadz
SSOU Hodruša – Hámre,
pedagóg Ľubomír Debnár
- ◀ **SIMONA BLÁŠKOVÁ**
Čajové svietniky, vosk, sadra, lyžičky
SUŠ Trenčín, pedagogička Katarína Balážová

- ▲ **MONIKA RUSINKOVÁ**
Poseidon – stolička inšpirovaná vidličkou, kov
ŠUV Košice, pedagogička Ľudmila Benková
- ▲ **ZUZANA SLOVINKOVÁ**
Fešwear, textil
ŠUV Košice, pedagogička Ľudmila Benková
- ▲ **MARIANA BEREČOVÁ**
Menu – plastový šperk, plastový príbor
ŠUV Košice, pedagogička Darina Kopková
- **OLÍVIA MEŠKOVÁ**
Kuchynské náradie, kov
ŠUV Košice, pedagóg Juraj Horňák

◀ **DOMINIKA BLAŽKOVÁ**

Voľné stvárnenie príboru, modurit
ZSUŠ Kežmarok, pedagogička Milada Kotorová

◀ **DANIEL TROPP, DÁVID STUPÁK**

Vyrezávaný príbor, drevo
ZSUŠ Kežmarok, pedagóg Peter Korkoš

◀ **MATEJ MIKLÓŠ**

Príbornátor, plastový príbor
ŠÚV Košice, pedagogička Ľudmila Benková

Výsledky súťaže stredných a vysokých škôl s výučbou dizajnu Pocta Príboru

Súťaž bola vyhodnotená 6. októbra 2008 v Slovenskom centre dizajnu v Bratislave. Členovia poroty:
Ing. Štefan Janček, riaditeľ Berndorf Sandrik, Roman Ficek, dizajnér, Tono Bendis, dizajnér,
Ľubica Pavlovičová, redaktorka Designum a Katarína Hubová, riaditeľka SCD

KATEGÓRIA A

PRÍBOR AKO SÚČASŤ STOLOVANIA

Ide o funkčné riešenie príboru, alebo jeho jednotlivých častí. Očakávame aj netradičné koncepcie.
Materiály – kov, plast, drevo, príp. iné.

Hlavná cena

Jan Michalisko: Dotyky, postriebrená meď
VŠVU Bratislava, pedagóg Karol Weisslechner

1. miesto

Barbora Hainzová: Šmak, postriebrená mosadz
VŠVU Bratislava, pedagóg Karol Weisslechner

2. miesto

Jozef Turlík: Zahryzni sa!, kov
STU Bratislava, pedagóg Peter Varga

3. miesto

Anita Pružincová, Ján Teťák: Silas, príbor v modernom stvárnení, kov
SSUŠ Hodruša – Hámre, pedagogička Tatiana Feldsamová

pochvala

Jana Janotková: Príbor, HPS
ŠÚV J. Vydru Bratislava, pedagóg Martin Hartiník

KATEGÓRIA B

VOLNÉ STVÁRNENIE TÉMY PRÍBOR

Ide o objekt, úžitkový, interiérový predmet, trofej a pod. s použitím rôznych materiálov, inšpirovaný príborom. Materiály – kov, plast, drevo, príp. iné.

1. miesto

Lucia Bartková: Hybrid, kov

VŠVU Bratislava, pedagóg Karol Weisslechner

2. miesto

Zuzana Remšíková: Kolekcia doplnkov pre XY, kov, lyžičky, vidličky

SUŠ Trenčín, pedagogička Katarína Balážová

3. miesto

Andrea Ďurianová: Príbor pre Beroslava, sklo, kov

VŠVU Bratislava, pedagóg Karol Weisslechner

Pochvala

Antal Jerábek: Príbor pre cudzinca, kov – nerez, hliník

SSUŠD Bratislava, pedagóg Peter Fašanok

pochvala

Andrej Líška: Hostia, kov, kameň

SSOU Hodruša – Hámre, pedagóg Daniel Chovanec

pochvala

Štefan Herceg: Dekoračný a servírovací stolík, nerez, sklo, oceľ

SSOU Hodruša – Hámre, pedagóg Ľubomír Debnár

Súkromná stredná umelecká – Škola dizajnu

Ivánska cesta 21, 821 04 Bratislava, tel.: 02/43 41 08 02, www.skoladesignu.sk

Cieľom školy je rozvoj vedomostí a schopností študentov v celej šírke vizuálnej kultúry. Škola ponúka študijné odbory: Grafický a priestorový dizajn, Odevný dizajn, Priemyselný dizajn, Fotografický dizajn. Každoročne prezentuje práce svojich študentov aj pedagógov na výstavách prevažne na území Bratislavy. Študenti sami pripravujú ročenku o dianí v škole s názvom I21. V priestoroch školy funguje Galéria SUMEC, ktorá slúži na prezentáciu predovšetkým plošných prác profesionálnych výtvarníkov z rôznych oblastí umenia. Na škole je rozbehnutý projekt Ad Fabulus Ad Facta, ktorý je zameraný na študentov strednej umeleckej školy, ktorí sa po úspešnom absolvovaní maturitnej skúšky stávajú uchádzačmi o zamestnanie.

Stredná umelecká škola

Exnárova 8, 040 22 Košice, tel.: 055/6717 843, www.suske.sk

Škola vznikla v roku 1991, keď začala pôsobiť ako elokovaná trieda pri Košickom konzervatóriu a bola zaradená do siete stredných umeleckých škôl. Štvor- a šesťročný vyučovací proces je organizovaný formou denného, diaľkového a individuálneho štúdia. V súčasnosti sa na škole vyučujú okrem dizajnerských odborov Dizajn a tvarovanie dreva a Grafický a priestorový dizajn aj študijné odbory Hudobno-Dramatické umenie, Hudba, Animovaná tvorba a Výroba hudobných nástrojov.

Škola úžitkového výtvarníctva

Jakobyho 15, 040 01 Košice, tel.: 055/633 74 81, www.suvke.sk

Škola sa zameriava na výchovu odborníkov, ktorí získavajú remeselné, invenčné a teoretické schopnosti v navrhovaní a realizácii výtvarných návrhov. Štúdium je

denné štvorročné a končí maturitnou skúškou. Škola ponúka odbory: Úžitková fotografia, Propagačná grafika, Kameňosochárstvo, Propagačné výtvarníctvo, Výtvarné spracúvanie keramiky a porcelánu, Konzervátorstvo a reštaurátorstvo, Konzervátorstvo a reštaurátorstvo - maliarske techniky. Záujemcovia o štúdium majú možnosť prihlásiť sa do prípravných kurzov a odborných konzultácií pred talentovými skúškami.

Súkromná stredná umelecká škola a Súkromné SOU umeleckoremeselné

Kyslá 214, 966 61 Hodruša – Hámre, www.ssushh.sk
Zriadenie umelecko-remeselného učilišťa bolo završením dlhodobého procesu premeny pôvodnej Učňovskej školy továrne Sandrik, cez SOU strojársku Hodruša – Hámre, SOU Jána Peterku až do dnešnej podoby. Dnešné učilište kladie dôraz na praktickú výučbu. Súkromná stredná umelecká škola vznikla v roku 2006 a má vyššie nároky na umeleckú tvorivosť a teoretické vedomosti. Zameraná je predovšetkým na výtvarné odbory, a to Propagačné výtvarníctvo, Propagačná grafika a Výtvarné spracúvanie kovov a drahých kameňov. Súkromné SOU umelecko-remeselné ponúka študijné odbory: Umelecko-remeselné spracúvanie kovov – zameranie na pasierske práce, rytecké práce, kováčske a zámočnícke práce, Zlatník a klenotník, Rytec kovov a Nástrojár. Škola ponúka aj nadstavbové štúdium. Štúdium na oboch školách je bezplatné. Zriaďovateľom školy je Inštitút vzdelávania a starostlivosti.

Stredná umelecká škola

Staničná 8, 911 05 Trenčín, tel.: 032/65280 81-2, www.sustn.sk

Škola poskytuje tieto študijné odbory: Fotografický dizajn, Propagačné výtvarníctvo, Propagačná grafika, Reklamná tvorba, Scénická kostýmová tvorba, Odevný dizajn, Technické a infromatické služby, Grafické systémy v odevníctve a Odevníctvo. Každoročne sa úspešne

zúčastňuje na rôznych domácich i zahraničných súťažiach, ako napr. Zlatá Fatima Junior, Mladý módný tvorca, SOČ. Žiaci majú možnosť navštíviť svetoznáme módné prehliadky a spoznávať dejiny výtvarnej kultúry priamo vo veľkých európskych centrách. Škola vydáva časopis Allegorein.

Združená stredná umelecká škola

Vodárenská 3, 080 01 Prešov, tel.: 51/77 11 458, www.zsus-po.sk
Predchodcom súčasnej školy bolo stredné odborné učilište, charakter školy sa postupne zmenil a v roku 2001 vznikla Združená stredná umelecká škola. V súčasnosti sa tu vyučujú iba štvorročné študijné odbory umelecko-remeselného zamerania: Grafická úprava tlačív, Propagačné výtvarníctvo, Maskérska tvorba, Dizajn a tvarovanie dreva, Keramický dizajn, Scénická dekoračná tvorba a reprodukčná maľba, Ručné výtvarné spracúvanie textílií. Škola vydáva svoj školský časopis s názvom MY, prevádzkuje aj mimoškolské umelecké krúžky, a pravidelne sa zúčastňuje na súťažiach a výstavách.

Škola úžitkového výtvarníctva Josefa Vydru

Dúbravská cesta 11, 845 32 Bratislava, tel: 02/ 5930 6220, www.suvba.sk
Škola úžitkového výtvarníctva Josefa Vydru v Bratislave je najstaršou výtvarnou umeleckou školou na Slovensku. Výučbu začala v roku 1928/29, po prerušení v roku 1939 bola znovu otvorená roku 1945. Postupne sa menil názov, charakter i programové zameranie školy a jej vývoj neustále pokračuje aj v súčasnosti. Teražší program školy nadväzuje na progresívne a avantgardné ideové odkazy prvej ŠUR. Absolventmi školy je niekoľko generácií významných umelcov a odborníkov. Škola má v súčasnosti tieto študijné odbory: Propagačné výtvarníctvo, Propagačná grafika, Úžitková fotografia, Keramický dizajn, Dizajn a tvarovanie dreva,

Kamenosochárstvo, Ručné výtvarné spracúvanie textílií, Konzervátorstvo a reštaurátorstvo.

Škola úžitkového výtvarníctva

P. Križku 390/4, 967 01 Kremnica, tel: 045/674 34 24, www.suv.sk
Škola vznikla v roku 1966, súčasný názov nesie od roku 1990. Škola má študijné odbory: Umelecké kováčstvo a zámočníctvo, Plošné a plastické rytie kovov, Zlatníctvo a strieborníctvo, Umelecké odlievanie kovov, Tvarovanie strojov a nástrojov, Tvarovanie výrobkov z plastických hmôt, Reštaurátorstvo a konzervátorstvo, Tvarovanie priemyselných výrobkov, Tvorba hračiek a dekoratívnych predmetov. Absolventi môžu pokračovať v štúdiu na vysokých školách s umeleckým, technickým alebo pedagogickým zameraním. Uplatnia sa aj ako zruční remeselníci v prevádzkach zameraných na umeleckopriemyselnú tvorbu.

Vysoká škola výtvarných umení

Hviezdoslavovo nám. č.18, 814 37 Bratislava, www.vsvu.sk
Vysoká škola výtvarných umení vznikla v roku 1949 ako prvá slovenská výtvarná akadémia. Nová história školy začala po roku 1989, keď pribudli oddelenia úžitkovej tvorby (fotografia, móda, šperk). Škola má 11 katedier, umožňuje 4-ročné bakalárske a 2-ročné magisterské štúdium. Dizajn zastrešujú Katedra priemyselného dizajnu (ateliéry produkt dizajnu, industrial dizajnu a transport dizajnu), Katedra textilnej tvorby (ateliéry voľnej textilnej tvorby, odevného dizajnu a textilného dizajnu), Katedra úžitkového umenia (ateliéry S+M+L_XL – kov a šperk, sklárskeho výtvarníctva, keramiky), Katedra vizuálnej komunikácie (ateliéry grafického dizajnu I., II., III.), Katedra teórie a dejín umenia.

Technická univerzita Zvolen

Drevárska fakulta, Katedra dizajnu nábytku a drevárskych výrobkov, T.G.Masaryka 24 960 53 Zvolen, tel: 045/5206 341, www.tuzvo.sk
Štúdium dizajnu nábytku sa začalo v školskom roku 1987/88 na Drevárskej fakulte medziodborovým štúdiom, v roku 1994 pribudla bakalárska forma a od roku 1998 má názov Dizajn interiéru a poradenstvo. V súčasnosti je katedra garantom študijného odboru Priemyselný dizajn nábytku (inžinierske štúdium) a troch študijných programov Dizajn nábytku (bakalárske štúdium), Dizajn interiéru (bakalárske štúdium), Dizajn nábytku (2-ročné magisterské štúdium). Katedra má dlhoročnú dobrú spoluprácu s vysokoškolskými pracoviskami na Slovensku.

Technická univerzita Košice, Fakulta umení, Katedra dizajnu

Letná 9, 040 01 Košice, tel.: 055/602 2177, www.fu.tuke.sk
Výučba priemyselného dizajnu v Košiciach sa začala v roku 1972 na Strojníckej fakulte VŠT. Katedra dizajnu na TU vznikla v roku 1990. Jej pôsobenie prispelo k zriadeniu Fakulty úžitkových umení roku 1998 a Katedry dizajnu, ktorá zabezpečuje výučbu v ateliéroch: Ateliéri dizajnu produktu a úžitkových štruktúr, Ateliéri priemyselného dizajnu, Ateliéri dizajnu vizuálnych komunikácií, Ateliéri dizajnu pre nové médiá. Katedra dizajnu rozvíja úzku spoluprácu s Fakultou architektúry STU Bratislava a VŠVU Bratislava.

Slovenská technická univerzita

Fakulta architektúry, Ústav dizajnu, nám. Slobody 19, 812 45 Bratislava, tel.: 02/52 49 2659, www.fa.stuba.sk
V Ústave dizajnu sú integrované pracoviská zamerané na dizajn, multimédiá a informačno-komunikačné technológie. Ústav dizajnu má oddelenia: Katedra dizajnu, Kabinet videotvorby a fotografie, Kabinet počítačovej podpory architektonickej a urbanistickej tvorby. Na katedre možno študovať v akreditovaných odboroch Dizajn výrobkov (1. stupeň štúdia), ako aj Dizajn výrobkov a Interiérový dizajn (2. stupeň štúdia).

Pocta príboru 2008
Katalóg k súťaži a výstave vydalo
© Slovenské centrum dizajnu Bratislava
www.sdc.sk

Grafická úprava © Zuzana Chmelová
Foto © Boris Németh
Tlač | Dolis Bratislava

Vyšlo s podporou MK SR
ISBN 978-80-968658-9-5

